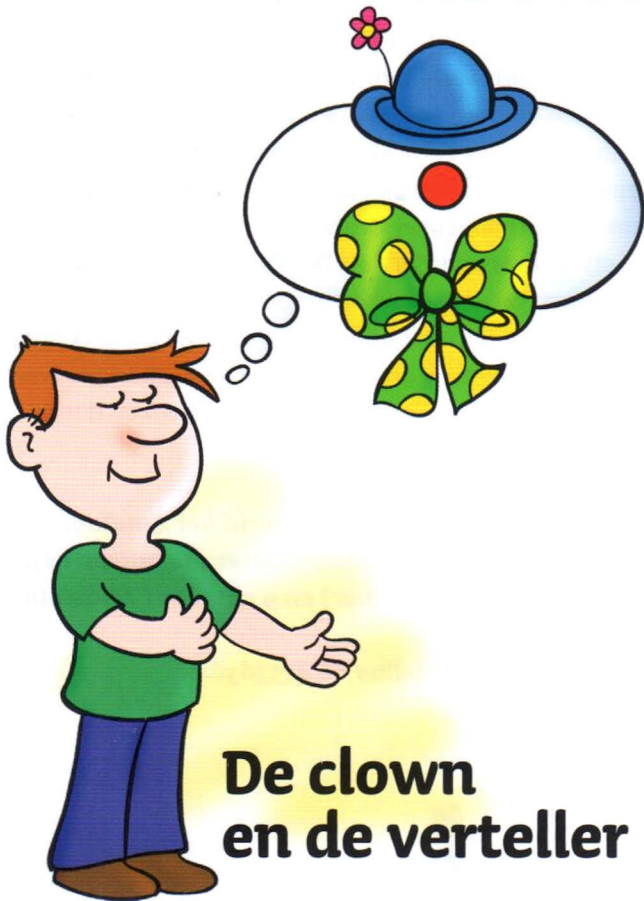

TIPS EN TRICKS

De clown en de verteller

Tekst: Frans de Vette

Cartoon: Thomas van Oostrom

Er zijn talloze manieren om te vertellen.

Sommige mensen gaan op een stoel zitten, wachten tot het stil wordt, en vanaf dat moment worden puur verbaal hele werelden geopend in de verbeelding van de toehoorder. Andere mensen vertellen op een podium van 60 m², gebruiken kostuums, decor, belichting, muziek, laten geen meter van het podium ongebruikt, kruipen voortdurend in allerlei personages, werken zich een slag in de rondte en de emoties spatten er af. Dit noemen we verteltheater. Twee uitersten, met alle gradaties daartussen en ik vind ze allemaal prachtig. Ook al heb ik natuurlijk wel mijn voorkeuren.

En dan is er de clown

Ik heb de "clown in mezelf" ontdekt tijdens trainingen bij Roelant de Vletter. Dat is een andere clown dan de bekende circusclown zoals wij die kennen. De circusclown maakt een masker van zijn gezicht en de clown waar ik het over heb zet alleen een rode neus op. En soms zelfs dat niet.

De circusclown speelt een rol en probeert zijn publiek te vermaken. De clown waar ik het over heb, speelt zichzelf. Niet om te vermaken, niet om te ontroeren, maar om te zijn. Te ervaren. Te kijken wat er (met hem) gebeurt als hij alleen maar "speelt wie hij is", zonder zich af te vragen wat dat met de toeschouwer doet.

Maar zowel de circusclown als die andere clown heeft maar

één opdracht: oogcontact met het publiek. Onophoudelijk. Daar mag niet van afgeweken worden. Daarom struikelt de circusclown altijd: hij kijkt alleen maar naar het publiek en niet waar hij loopt. Daarom kan de clown in jezelf zoveel hilariteit opwekken als hij iets probeert te doen wat fysiek eigenlijk niet kan, omdat zijn aandacht altijd bij het publiek moet zijn. De clownstraining heeft mij geholpen om minder te acteren als ik vertel en meer te zijn. Door te spelen wie ik ben, leerde ik te vertellen wie ik ben.

Spelen wie je bent

Die twee woorden daar gaat het om: spelen en zijn. Met spelen wordt dan bedoeld: spelen zoals kinderen dat doen, zoals zij vol overgave vadertje en moedertje spelen. En met zijn wordt bedoeld: er laten zijn wat er op dat moment is. Gevoelens als angst en verdriet toelaten en ze zonder gêne laten zien. Ook als er 17 medecursisten naar je kijken. Juist dan. Dan stralen we iets puurs uit, iets onverwoestbaars, iets goddelijks. Of anders gezegd: we zijn op ons best als we onszelf zijn. Dat kan leiden tot een manier van vertellen die mij erg aanspreekt. Een manier van vertellen die vraagt om overgave. Overgave aan het verhaal. Het gaat niet om jou, maar het gaat om wat er in het verhaal gebeurt en hoe jij je daarmee verbonden voelt. Dan kan het gebeuren dat er opeens geen verteller en geen publiek meer is, maar alleen nog het verhaal. En dan... vertel je wie je bent.

TIP:

Doe deze oefening met een goede vriend of vriendin. Jij gaat staan alsof je dadelijk een verhaal gaat vertellen. Daarbij kijk je afwisselend naar de toeschouwer en naar de ruimte daaromheen. De ander kijkt alleen maar naar jou. Laat je zo eens 3 minuten bekijken. Probeer alleen maar aanwezig te zijn en naar de ander te kijken. Vraag daarna aan de ander wat hij/zij gezien heeft.

TIP:

Kijk eens naar je houding terwijl je vertelt of laat iemand anders naar je kijken. Sta je als een kaars rechtop, leun je wat meer naar voren of hang je wat meer naar achteren? Die kaarshouding komt maar weinig voor. Meestal ligt het accent naar voren. Zo straal je vooral uit: ik wil zo graag vertellen! Als je iets naar achteren leunt straal je uit: wil je naar me luisteren? Hoe is dat bij jou? Wat zou je willen uitstralen?

In de toekomst zal vaker een gastauteur gevraagd worden een Tip en Tricks van de Vertelacademie te schrijven. Deze Tips en Tricks is geschreven door Frans de Vette, acteur, regisseur, verteller, verteldocent, coach, met als missie: liefdevolle aandacht.

Wil je nader kennis maken met Frans, surf dan naar: www.vertelme.com

De volgende Tips en Tricks van de Vertelacademie zal gaan over **Het lied van de verteller**.